

Omgevingsdienst
Groningen
7294
Integraal advies

Extern Advies

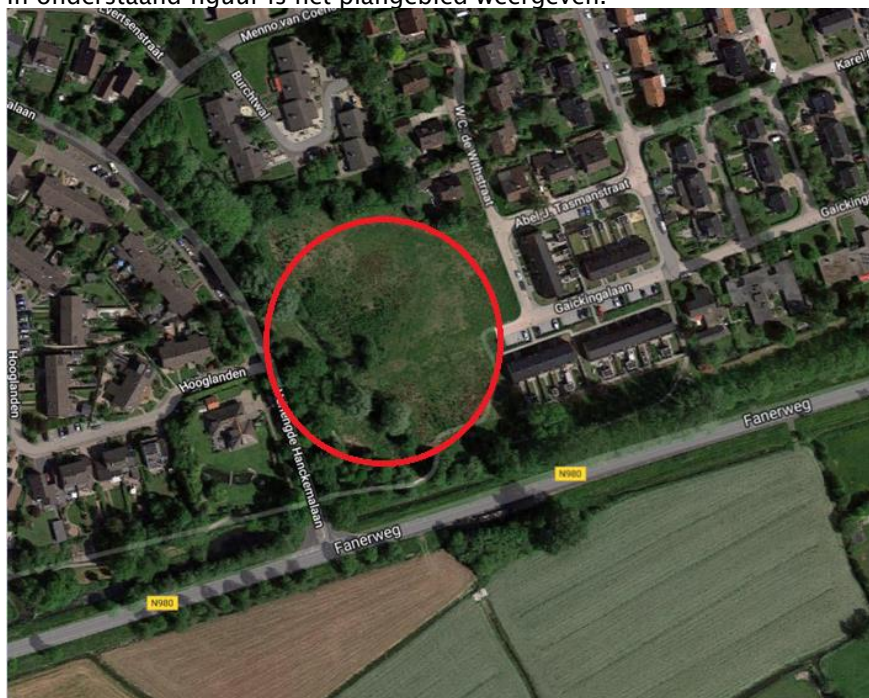
Bevoegd gezag	: gemeente Zuidhorn	Datum	: 06-09-2018
Kenmerk VTH/DMS	:	LOS-nummer	: Z2018-00007294
Aan	:		
Van	:	Collegiale toetser:	:

Onderwerp / Locatie : Bestemmingsplan "Zuidhorn – Westerburcht" voor realisatie van 19 woningen

Inleiding

In 2011 is het verzorgingscentrum Westerburcht aan de W.C. de Withstraat in Zuidhorn gesloopt. Sinds de sloop van het gebouw in 2011 ligt het terrein braak en zijn de gronden te koop. Onlangs zijn de gronden verkocht en heeft de nieuwe eigenaar het voornemen om 19 woningen te realiseren in het gebied. Voor dit plan wordt momenteel het bestemmingsplan "Zuidhorn – Westerburcht" opgesteld.

In onderstaand figuur is het plangebied weergegeven.

Figuur 1: Plangebied bestemmingsplan "Zuidhorn – Westerburcht" (bron: Google)

Het plangebied is gelegen tussen de Verlengde Hanckemalaan, de Fanerweg, de Burchtwal en de Gaikingalaan. Het gebied is opgenomen in het vigerende bestemmingsplan Kernen Brilt en Zuidhorn van 2011. De nieuw te bouwen woningen passen niet in het vigerend bestemmingsplan omdat hierin wonen niet is toegestaan. Met dit nieuwe bestemmingsplan wordt woningbouw mogelijk gemaakt.

Externe Veiligheid De Omgevingsdienst Groningen heeft een externe veiligheidsonderzoek uitgevoerd ten behoeve van het bestemmingsplan Zuidhorn – Westerburcht waarmee de bouw van 19 woningen mogelijk wordt gemaakt (bijlage 1). Hiervoor is het plaatsgebonden risico en het groepsrisico van de provinciale weg N980 beoordeeld. De belangrijkste constatering en te nemen maatregelen voor de verantwoording van het groepsrisico kunnen als volgt worden samengevat.

- Binnen en nabij het plangebied zijn geen risicovolle inrichtingen en geen risicovolle transportleidingen gelegen waarvan het plaatsgebonden risicocontour of invloedsgebied is gelegen over het plangebied. Hiermee wordt voldaan aan de grens- en richtwaarde voor het plaatsgebonden risico;
- De veiligheidszone 1 provinciale wegen (PRmax) van de N980 ligt niet buiten de weg. Hierdoor is dit aspect niet relevant;
- De veiligheidszone 3 transport (30 meter) van de N980 reikt tot in het plangebied en is gelegen in de bestemmingen groen, water en verkeer. In deze bestemmingen worden geen objecten voor verminderd zelfredzame personen opgericht en hierdoor is dit aspect niet relevant;
- Voor het vervoer van gevaarlijke stoffen over de N980 geldt een veiligheidszone 2 invloedsgebied provinciale wegen van 355 meter. Het plangebied ligt volledig binnen het invloedsgebied van de veiligheidszone 2;
- De N980 grenst aan het plangebied en ligt hiermee binnen 200 meter van het plangebied. Gelet hierop is een verantwoording van het groepsrisico opgesteld.

Groepsrisico

- Binnen en nabij het plangebied zijn geen risicovolle inrichtingen en geen risicovolle transportleidingen gelegen waarvan het groepsrisico zal toenemen als gevolg van de nieuw te bouwen woningen;
- Het berekende groepsrisico voor de N980 is in de bestaande- en nieuwe situatie nagenoeg gelijk en is gelegen onder de oriënterende waarde;
- De toename van het groepsrisico is marginaal en daarmee kleiner dan 10%.

Ongeacht de inzet van de gemeente Zuidhorn en de hulpverleningsdiensten om de situatie zo veilig mogelijk te maken zal er altijd sprake zijn van een restrisico. Immers, de kans op een ongeval, hoe klein dan ook, blijft altijd aanwezig. Door, voor onderhavig plan, invulling te geven aan het advies van de Veiligheidsregio Groningen wordt getracht het restrisico zo klein mogelijk te maken.

Alles overwegende wordt geconcludeerd dat vanuit oogpunt van externe veiligheid het verantwoord is om het bestemmingsplan Zuidhorn – Westerburcht voor de bouw van 19 woningen vast te stellen. Het restrisico is in dit kader aanvaardbaar.

Advies Veiligheidsregio Groningen

In het kader van externe veiligheid heeft Veiligheidsregio Groningen de aspecten bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid voor het plangebied "Westerburcht" te Zuidhorn beoordeeld. De aspecten bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid zijn relevant voor de ruimtelijke afweging (verantwoording groepsrisico). Daarnaast adviseren wij op basis van Wet veiligheidsregio's art. 2 en 3 de brandweezorg binnen het plangebied.

Ter plaatse van het plangebied "Westerburcht" is sprake van externe veiligheidsrisico's door het vervoer van gevaarlijke stoffen over de provinciale weg N980 (Fanerweg). Het plangebied ligt binnen het invloedsgebied van deze risicobron. Hierdoor is een verantwoording van het groepsrisico noodzakelijk. De Omgevingsdienst heeft deze verantwoording opgesteld: zie bijlage 1.

Beoordeling

De Veiligheidsregio adviseert om u om de volgende maatregelen te treffen.

- Het plangebied te voorzien met een adequate primaire bluswatervoorziening. Het Cluster Westerkwartier helpt u graag bij een nadere uitwerking hiervan;
- om de bevolking bij een ramp niet alleen via het bestaande WAS maar ook op een andere wijze te alarmeren (radio, NL-Alert, televisie, geluidswagen, enz.).

Conclusie en advies

De Veiligheidsregio adviseert om u om de volgende maatregelen te treffen.

- Het plangebied te voorzien met een adequate primaire bluswatervoorziening. Het Cluster Westerkwartier helpt u graag bij een nadere uitwerking hiervan;
- om de bevolking bij een ramp niet alleen via het bestaande WAS maar ook op een andere wijze te alarmeren (radio, NL-Alert, televisie, geluidswagen, enz.).

Geluid

Beoordeling akoestisch onderzoek

In de bijlagen van het conceptbestemmingsplan is een akoestisch onderzoek opgenomen. Het akoestisch onderzoek is uitgevoerd door BügelHajema Adviseurs, heeft projectnummer 290.20.50.00.00, d.d. 10-03-2017. In dit onderzoek is het geluid ten gevolge van het verkeer op de omliggende wegen in beeld gebracht. De uitgangspunten van het akoestisch onderzoek zijn helder beschreven en correct gemodelleerd. Het akoestisch onderzoek is akkoord bevonden.

Uit het onderzoek blijkt dat de berekende geluidsbelasting op 3 geprojecteerde woningen niet voldoet aan de voorkeursgrenswaarde van 48 dB. Er worden overschrijdingen berekend van ten hoogste 3 dB. Uit het onderzoek blijkt tevens dat het toepassen van geluid reducerende maatregelen stuit op bezwaren van stedenbouwkundige, landschappelijke, verkeerskundige of financiële aard. Een hogere waarde is voor deze woningen noodzakelijk om de realisatie van de geprojecteerde woningen mogelijk te maken.

Vanwege de verhoogde geluidsbelastingen op de gevel van deze drie woningen is aanvullend akoestisch onderzoek noodzakelijk naar mogelijke aanvullende maatregelen aan de gevel, om te kunnen voldoen aan een binnenniveau van ten hoogste 33 dB (artikel 3.3 bouwbesluit). Hierbij dient uit te worden gegaan van de in het onderzoek van BügelHajema Adviseurs berekende cumulatieve geluidsbelastingen van ten hoogste 56 dB, waarbij géén gebruik is gemaakt van de correctie als bedoeld in artikel 110g van de Wet geluidhinder.

Beoordeling bestemmingsplan

In paragraaf 4.5, Milieuzonering wordt besproken dat er in de omgeving van het plan geen bedrijven zijn gelegen die in akoestisch opzicht invloed hebben op de geprojecteerde woningen. Dit uitgangspunt is juist. Ook wordt in deze paragraaf gesteld dat er geen milieubelastende functies in de omgeving aanwezig zijn die invloed hebben op het woon- en leefklimaat van de nieuw te bouwen woningen. Dit is niet juist. Uit het akoestisch onderzoek blijkt dat er wel degelijk functies aanwezig zijn die invloed hebben, namelijk wegen. Dit wordt verderop in de toelichting –in paragraaf 4.7– besproken, maar zou tevens in paragraaf 4.5 vermeld moeten worden. Verder zijn zowel paragraaf 4.5 als 4.7 akkoord bevonden.

Conclusie en advies

Als paragraaf 4.5 wordt aangepast op het hierboven genoemde punt is de geluidparagraaf duidelijk verwoord en is het onderdeel geluid in het bestemmingsplan voldoende gemotiveerd.

Uit het akoestisch onderzoek blijkt dat voor een drietal woningen een hogere waarde nodig is.

Indien gewenst kan de Omgevingsdienst Groningen de (ontwerp)beschikking voor de hogere waarde geluid opstellen. Hiervoor is een aanvraagformulier Hogere waarde bij de Omgevingsdienst Groningen beschikbaar. In dit formulier komt ook de overweging en de motivering van de in het akoestisch onderzoek genoemde maatregelen voor. Met behulp van het ingevulde aanvraagformulier zal de Omgevingsdienst het ontwerpbesluit voor de hogere waarde opstellen. Dit besluit dient gelijktijdig met het wijzigingsbesluit voor het bestemmingsplan te worden genomen. Daarnaast dient bij de omgevingsvergunning voor de bouw van de woningen een aanvullend onderzoek te worden overhandigd naar de mogelijke aanvullende maatregelen om te kunnen voldoen aan een binnenniveau van 33 dB.

Luchtkwaliteit en geur

Voor luchtkwaliteit wordt een benadering volgens de NIBM-tool van Infomil gebruikt, waarbij aangetoond wordt dat het initiatief NIBM is. Hoewel die benadering correct is, is ze wat omslachtig omdat op grond van de regeling NIBM woningbouwlocaties die niet meer dan 1500 nieuwe woningen omvatten NIBM zijn. Het initiatief is dus zonder meer NIBM. Het aspect luchtkwaliteit vormt geen belemmering voor het voornemen.

Voor geur wordt een nabijgelegen agrarisch bedrijf beschouwd, getoetst wordt aan de afstandscriteria van de wet geurhinder veehouderijen (omgekeerde werking). Het afstandscriterium geldt alleen voor melkveehouderijen, daarmee wordt voorbijgegaan aan de mogelijkheid dat het om een andere veehouderij gaat. Ons is niet bekend wat voor soort agrarisch bedrijf het is. Echter als het een andere veehouderij is dan een melkveehouderij dat zijn andere (dichterbij gelegen) woningen eerder belemmerend dan de nu te realiseren woningen. Van geurhinder ten gevolge van het initiatief kan gezien de aard van het initiatief (woningen) geen sprake zijn. Het aspect geur vormt geen belemmering voor het voornemen.

Bodem

Op de locatie Westerburcht terrein aan de W.C. de Withstraat te Zuidhorn, kadastraal bekend gemeente Zuidhorn, sectie F, nummer 4429 is een bodemonderzoek uitgevoerd ten behoeve van de geplande ontwikkeling van het terrein voor woningbouw.

Dit onderzoek is opgenomen in Bijlage 5 van het ontwerp bestemmingsplan Zuidhorn – Westerburcht van 8 mei 2018, opgesteld door BügelHajema. Het rapport van dit onderzoek getiteld: 'Verkennd bodemonderzoek Westerburcht terrein aan de W.C. de Withstraat te Zuidhorn' met nummer 16-600-002 van 22 november 2016, uitgevoerd door MACG is door ons beoordeeld in niet akkoord bevonden.

Conclusie en advies

In het vooronderzoek wordt gerefereerd naar het bodemonderzoek getiteld: 'Verkennd bodemonderzoek, sloop verzorgingstehuis 'De Westerburcht'' van 30 maart 2011 met dossiernummer: 53316-1 R15051, uitgevoerd door Wiertsema en Partners. Er wordt echter niet ingegaan op de resultaten van dit onderzoek ten aanzien van asbestverontreiniging. Om een goede beoordeling te kunnen maken of de juiste onderzoeksstrategie is gekozen moet uit het vooronderzoek duidelijk naar voren komen of er sprake is van wel of geen verdenking op asbestverontreiniging.

Voor een goede beoordeling van de tekst uit paragraaf 4.6 'Bodem' van het ontwerp bestemmingsplan is het noodzakelijk dat het bodemonderzoeksrapport uit Bijlage 5 hierop wordt aangepast.

Resumé

Externe Veiligheid: Alles overwegende wordt geconcludeerd dat vanuit oogpunt van externe veiligheid het verantwoord is om het bestemmingsplan "Zuidhorn – Westerburcht" voor de bouw van 19 woningen vast te stellen, mits het advies van de Veiligheidsregio wordt opgevolgd.

Het restrisico is dan in dit kader aanvaardbaar.

Geluid: Aanpassing van paragraaf 4.5 in het bestemmingsplan is nodig. Voor 3 woningen is een hogere geluidswaarde nodig. Daarnaast dient bij de omgevingsvergunning voor de bouw van de woningen een aanvullend onderzoek te worden overhandigd naar de mogelijke aanvullende maatregelen om te kunnen voldoen aan een binnenniveau van 33 dB.

Luchtkwaliteit en geur: deze aspecten vormen geen belemmering voor het voornemen.

Bodem: Om een goede beoordeling te kunnen maken of de juiste onderzoeksstrategie is gekozen moet uit het vooronderzoek duidelijk naar voren komen of er sprake is van wel of geen verdenking op asbestverontreiniging.

Voor een goede beoordeling van de tekst uit paragraaf 4.6 'Bodem' van het ontwerp bestemmingsplan is het noodzakelijk dat het bodemonderzoeksrapport uit Bijlage 5 hierop wordt aangepast.

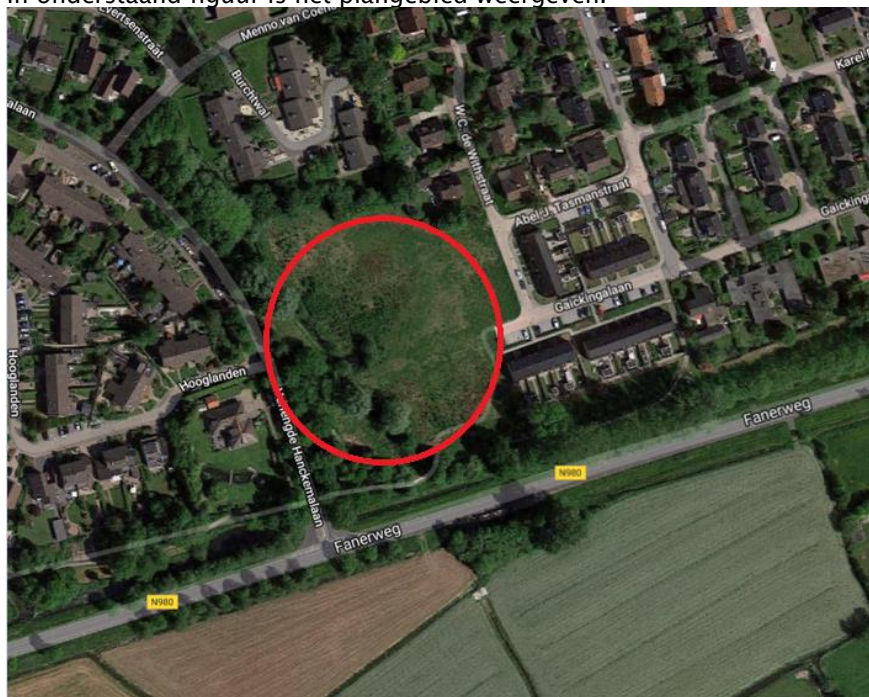
Bijlage 1: Veiligheidsstudie t.b.v. Bestemmingsplan "Zuidhorn – Westerburcht"

Bevoegd gezag	: Gemeente Zuidhorn	Datum	: 17 augustus 2018
Kenmerk VTH/DMS	:	LOS-nummer	: Z2018-00007294-002
Aan	: [REDACTED]		
Van	: [REDACTED]	Collegiale toetser	: [REDACTED]
Onderwerp / Locatie	: Bestemmingsplan "Zuidhorn – Westerburcht" voor realisatie van 19 woningen		

1 Inleiding

In 2011 is het verzorgingscentrum Westerburcht aan de W.C. de Withstraat in Zuidhorn gesloopt. Sinds de sloop van het gebouw in 2011 ligt het terrein braak en zijn de gronden te koop. Onlangs zijn de gronden verkocht en heeft de nieuwe eigenaar het voornemen om 19 woningen te realiseren in het gebied. Voor dit plan wordt momenteel het bestemmingsplan "Zuidhorn – Westerburcht" opgesteld.

In onderstaand figuur is het plangebied weergegeven.

Figuur 1: Plangebied bestemmingsplan "Zuidhorn – Westerburcht" (bron: Google)

Het plangebied is gelegen tussen de Verlengde Hanckemalaan, de Fanerweg, de Burchtwal en de Gaikingalaan. Het gebied is opgenomen in het vigerende bestemmingsplan Kernen Briltel en Zuidhorn van 2011. De nieuw te bouwen woningen passen niet in het vigerend bestemmingsplan omdat hierin wonen niet is toegestaan. Met dit nieuwe bestemmingsplan wordt woningbouw mogelijk gemaakt.

1.1 Doel

Ten behoeve van de beoordeling van het aspect externe veiligheid heeft de Omgevingsdienst Groningen een veiligheidsstudie uitgevoerd.

Dit onderzoek bestaat uit de volgende onderdelen:

- inventarisatie van de risicobronnen in en nabij het plangebied;
- analyse van de invloed van risicobronnen op de veiligheid;
- toetsing van de veiligheidssituatie aan de geldende veiligheid;
- uitvoering van kwantitatieve risicoanalyse voor een weg;
- beoordeling van de noodzaak voor een verantwoording van het groepsrisico.

1.2 Leeswijzer

In hoofdstuk twee worden de achtergronden van het externe veiligheidsbeleid besproken. Hierin worden onder andere de begrippen plaatsgebonden risico (PR), groepsrisico (GR) en de verantwoordingsplicht toegelicht. In hoofdstuk drie wordt het beleidskader besproken. In hoofdstuk 4 worden de voor het bestemmingsplan relevante risicobronnen beschreven. In hoofdstuk 5 wordt het groepsrisico verantwoord. Tenslotte wordt in hoofdstuk 6 de conclusie beschreven.

2 Externe Veiligheid

Externe veiligheid beschrijft de risico's die ontstaan als gevolg van opslag of handelingen met gevaarlijke stoffen. Dit kan betrekking hebben op inrichtingen (bedrijven) of transportroutes. Op beide categorieën is verschillende wet- en regelgeving van toepassing. Voor inrichtingen is dit het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi), voor transportroutes het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt) en voor hogedruk aardgastransportleidingen het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb).

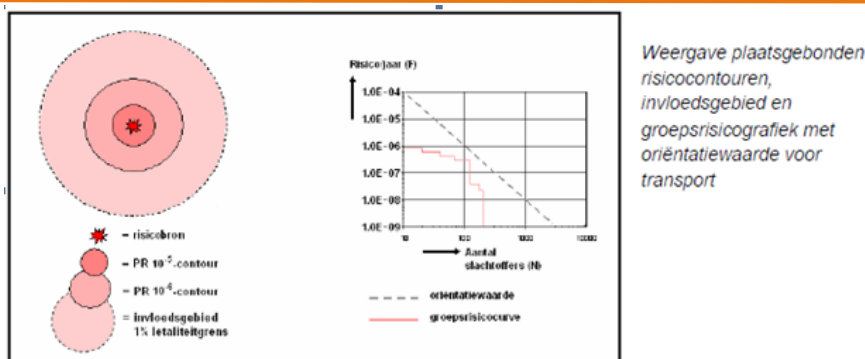
Binnen het beleidskader voor externe veiligheid staan twee kernbegrippen centraal: het plaatsgebonden risico en het groepsrisico. Hoewel beide begrippen onderlinge samenhang vertonen zijn er belangrijke verschillen. Hieronder worden beide begrippen verder uitgewerkt.

Plaatsgebonden risico (PR)

Het plaatsgebonden risico (PR) geeft de kans, op een bepaalde plaats, om te overlijden ten gevolge van een ongeval bij een risicovolle activiteit. De kans heeft betrekking op een fictief persoon die de hele tijd op die plaats aanwezig is. Het PR kan op de kaart van het gebied worden weergegeven met zogeheten risicocontouren: lijnen die punten verbinden met eenzelfde PR. Binnen de 10^{-6} /jaarcontour (welke als wettelijk harde norm fungeert) mogen geen nieuwe kwetsbare objecten geprojecteerd worden. Voor beperkt kwetsbare objecten geldt de 10^{-6} /jaarcontour niet als grenswaarde, maar als een richtwaarde.

Groepsrisico (GR)

Het groepsrisico (GR) is een maat voor de kans dat bij een ongeval een groep slachtoffers valt met een bepaalde omvang. Het GR is daarmee een maat voor de maatschappelijke ontwrichting bij een calamiteit. Het GR wordt bepaald binnen het invloedsgebied van een risicovolle activiteit. Dit invloedsgebied wordt begrensd door de 1%-letaliteitsgrens (tenzij anders bepaald): de afstand waarop nog 1% van de blootgestelde mensen in de omgeving komt te overlijden bij een calamiteit met gevaarlijke stoffen. Het GR kan niet 'op de kaart' worden weergegeven, maar wordt weergegeven in een grafiek waar de kans (f) afgezet wordt tegen het aantal slachtoffers (N): de fN-curve.

Figuur 2: weergave PR en groepsrisico

Verantwoordingsplicht groepsrisico

In de wet- en regelgeving is een verplichting tot verantwoording van het groepsrisico opgenomen. Aandacht aan de verantwoording moet worden gegeven wanneer het groepsrisico boven de oriëntatiewaarde ligt of wanneer het groepsrisico (significant) toeneemt. Bij de verantwoordingsplicht dient het bevoegd gezag op een juiste wijze de toename en ligging van het groepsrisico te onderbouwen en te verantwoorden. Hierbij geeft het bevoegd gezag aan of het groepsrisico in de betreffende situatie aanvaardbaar wordt geacht. De verantwoordingsplicht van het groepsrisico dient naast de rekenkundige hoogte van het groepsrisico, dat berekend wordt door middel van deze kwantitatieve risicoanalyse (QRA), tevens rekening te houden met een aantal kwalitatieve aspecten zoals mogelijke bronmaatregelen, bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid.

Verplichte en onmisbare onderdelen:

A	Ligging GR t.o.v. oriënterende waarde
B	Toename GR t.o.v. nulsituatie
C	De mogelijkheden van zelfredzaamheid van de bevolking
D	De mogelijkheden van hulpverlening
E	Nut en noodzaak van de ontwikkeling
F	Het tijdsaspect

Figuur 3: Elementen verantwoordingsplicht groepsrisico

De eindafweging (vertaald in een ruimtelijke onderbouwing) kan pas worden gemaakt wanneer ook het advies van de Veiligheidsregio Groningen is ingewonnen.

3 Beleid

3.1 Rijksbeleid

Om de externe veiligheidsrisico's te beheersen heeft de rijksoverheid een aantal besluiten opgesteld die leidend zijn voor externe veiligheidstaken van de provincie en gemeenten. Het gaat daarbij om wet- en regelgeving waarin risiconormen zijn gesteld voor respectievelijk inrichtingen, transport van gevaarlijke stoffen en buisleidingen. Het rijksbeleid staat niet op zichzelf.

3.2 Risicobedrijven

Het Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen (Bevi) bevat veiligheidsnormen voor bedrijven die een risico vormen voor personen buiten het bedrijfsterrein. Het Bevi verplicht gemeenten en provincies rekening te houden met de externe veiligheid als ze een milieuvergunning verlenen of een bestemmingsplan maken.

3.3 Vervoer gevaarlijke stoffen

Het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt) is vergelijkbaar met het Bevi en bevat risiconormen voor transportroutes (spoor, weg en waterwegen). Op basis van het Bevt moet rekening worden gehouden met het Landelijk Basisnet (verder: Basisnet) voor het vervoer van gevaarlijke stoffen. Uitgangspunt van het Basisnet is dat door het vastleggen van veiligheidszones de gebruiksruimte voor het vervoer van gevaarlijke stoffen en ruimtelijke ontwikkelingen op elkaar kunnen worden afgestemd. Provincies kunnen een eigen Basisnet vastleggen; dat is ook binnen de provincie Groningen het geval. Vervoer van gevaarlijke stoffen, welke relevant zijn voor dit plan, vindt plaats over de N980.

3.3.1 Basisnetten vervoer gevaarlijke stoffen

Vervoer van gevaarlijke stoffen vindt plaats via het spoor, over de weg en het water. Met het Basisnet water, weg en spoor worden risicoplafonds vastgesteld voor het vervoer van gevaarlijke stoffen en worden randvoorwaarden aan de ruimtelijke ordening gesteld.

In het Basisnet wordt een maximum opgelegd aan de PR 10^{-6} . Deze PR 10^{-6} kan daarmee niet meer ongelimiteerd groeien. De PR-max vormt de grens van de gebruiksruimte voor het vervoer en tevens de grens van de veiligheidszone. Een veiligheidszone is een zone langs wegen, hoofdspoorwegen en/of binnenwateren waarbinnen geen nieuwe kwetsbare objecten zijn toegestaan. Nieuwe beperkt kwetsbare objecten zijn hier alleen in uitzonderingsgevallen toegestaan. De veiligheidszone wordt gemeten vanaf de buitenkant van het hart van de spoorbundel, het midden van de weg of op de referentiepunten gelegen op de begrenziingslijnen van de vaarweg. In het kader van de ruimtelijke ordening dient de afstand die voor de veiligheidszone in het Basisnet is vastgesteld te worden gehanteerd en wordt niet meer berekend. Het groepsrisico daarentegen dient wel te worden berekend en wordt daarbij de maximale benutting van groei-ruimte voor het vervoer toegepast die in de bijlage van het Basisnet is vastgelegd.

Daarnaast moet voor bepaalde transportmodaliteiten met veel vervoer van zeer brandbare en toxische vloeistoffen in het Basisnet rekening worden gehouden met een plasbrandaandachtsgebied (PAG). Een PAG is een gebied tot 30 meter aan weerszijden van de spoorbaan (en erboven) en 30 meter gemeten vanaf de rechter rand van de rijstrook van de (rijks)weg of het spoor waarbinnen, bij realisatie van kwetsbare objecten, rekening dient te worden gehouden met de effecten van een plasbrand. Plasbranden kunnen ontstaan wanneer brandbare vloeistoffen ten gevolge van een ongeluk of calamiteit kunnen weglekken uit een tankwagen/wagon en tot ontbranding kunnen komen.

3.3.2 Provinciaal Basisnet voor het vervoer van gevaarlijke stoffen

Het provinciaal basisnet Groningen is het antwoord op de Nota Vervoer gevaarlijke stoffen waarin een borging van risicoafstanden als gevolg van transporten van gevaarlijke stoffen wordt aangekondigd. Het doel is om deze transportroutes vast te leggen en een systeem te creëren waarbij rekening kan worden gehouden met de dynamiek van transport en toekomstige groei. Om dit te bereiken zijn in de Omgevingsverordening provincie Groningen 2016 rondom een aantal aangewezen transportroutes (de grotere weg-, spoor- en waterinfrastructuur) veiligheidszones opgenomen. Onderstaand worden de zones weergegeven:

- Veiligheidszone 1 provinciale wegen: zone langs wegen in verband met plaatsgebonden risico (PR max) provinciale wegen. Gemeten vanaf het midden van de buitenste weg kanten;
- Veiligheidszone 2 invloedsgebied provinciaal basisnet Groningen: Bevat een nadere verantwoording van het groepsrisico en biedt inzicht in de manier waarop rekening is gehouden met het advies van de Veiligheidsregio Groningen. Wordt gemeten vanaf de buitenrand van de transportroute;
- Veiligheidszone 3 transport: Veiligheidszone rondom wegen en spoorwegen in verband met de bescherming van minder zelfredzame personen. Deze zone is bepaald op 30 meter gemeten vanaf de buitenste wegkanten van de wegen vanaf de buitenste spoorstaven van de spoorbundel voor het doorgaand verkeer.

3.4 Buisleidingen

Voor het transport van gevaarlijke stoffen via buisleidingen zijn de normen voor externe veiligheid in het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) vastgelegd. De regels voor buisleidingen zijn op basis van het Bevb uitgewerkt in de Ministeriële regeling externe veiligheid buisleidingen (Revb). Ook het Bevb is op dezelfde wijze opgesteld als het Bevi. Het Bevb stelt verplicht om bij onder andere het vaststellen van een bestemmingsplan rekening te houden met de externe veiligheidsaspecten.

3.4.1 Belemmeringsstrook

In elk bestemmingsplan wordt ruimte gereserveerd voor onderhoud aan de leiding door middel van een belemmeringsstrook van minimaal 4 of 5 meter aan weerszijden van de leiding met een bouwverbod en een aanlegvergunningstelsel. De afstand wordt gemeten vanuit het hart van de leiding. Voor een hogedrukaardgasleiding die valt onder de werkingssfeer van het Bevb (inwendige diameter ≥ 50 mm, druk 16 bar tot en met 40 bar) geldt een belemmeringsstrook van 4 meter. Voor aardgasleidingen met een druk > 40 bar bedraagt de belemmeringsstrook 5 meter.

4 Ruimtelijke inventarisatie

4.1 Risicovolle inrichtingen

Binnen en nabij het plangebied zijn geen risicovolle inrichtingen gelegen waarvan het plaatsgebonden risicocontour of invloedsgebied is gelegen over het plangebied. Risicovolle inrichtingen zijn dan ook niet in deze beoordeling meegenomen.

4.2 Risicovolle transportroutes

In de nabijheid van het plangebied is een risicobron, die van invloed is op het plangebied, geïnventariseerd.

Figuur 4: risicokaart met de N980 langs het plangebied

Soort	Risicobron	Wet- en regelgeving
Transport	Provinciale weg N980	Omgevingsverordening provincie Groningen 2016

Tabel 1: Overzicht risicobron transportroutes

4.2.1 Veiligheidszone 1 provinciale wegen

Voor de N980 is het risico berekend. Voor deze provinciale weg zijn de vervoercijfers gebruikt van de referentiewaarden overige provinciale wegen zoals die zijn opgenomen in de Omgevingsverordening provincie Groningen 2016. In de Omgevingsverordening provincie Groningen 2016 is de provinciale weg N980 niet opgenomen als zijnde een weg met een veiligheidszone 1 provinciale wegen (PRmax) buiten de weg. Daarmee wordt voldaan aan de grens- en richtwaarde voor het plaatsgebonden risico.

4.2.2 Veiligheidszone 3 Omgevingsverordening provincie Groningen

In de Omgevingsverordening provincie Groningen 2016 is een veiligheidszone 3 van 30 meter opgenomen (gemeten vanaf de rand van de infrastructuur) waarbinnen geen objecten voor het verblijf van verminderd zelfredzame personen mogen worden opgericht of gebruikt. De veiligheidszone 3 van de N980 ligt in het vigerende plangebied en kent o.a. de bestemmingen groen, maatschappelijk, verkeer, water en wonen. In de nieuwe situatie zijn wij ervan uit gegaan dat er geen woningen in de veiligheidszone 3 zijn geprojecteerd. Hierdoor is dit aspect niet relevant.

Figuur 5: Veiligheidszone 3 langs de provinciale weg N980 en ligging van locatie Westerburcht.

4.2.3 Groepsrisico transport

Algemeen

In de Handleiding risicoanalyse transport (HART, versie 1.2, 11 januari 2017, Rijkswaterstaat) is bepaald tot welke afstand bevolking invloed kan hebben op het resultaat van het groepsrisico. Dit invloedsgebied wordt begrensd door de 1% letaliteitsgrens.

Volgens de Handleiding is voor de berekening van het groepsrisico inzicht nodig in de personen-dichtheden binnen het invloedsgebied van de maatgevende stof ter hoogte van het plangebied.

In onderstaande tabel is de maatgevende stof, het invloedsgebied en de afstand van het onderhavige plangebied tot de N980 weergegeven.

Traject	Maatgevende stof	Invloedsgebied (m)	Afstand tot locatie in m
Provinciale weg N980	GF3	355	In het plangebied

Tabel 2: Maatgevende stof, invloedsgebied en afstand tot plangebied

Het plangebied ligt binnen 200 meter van de N980 en binnen de "veiligheidszone 2: invloedsgebied provinciale wegen" zoals deze op kaart 3 van de Omgevingsverordening provincie Groningen 2016 is opgenomen. Gelet hierop moet een verantwoording van het groepsrisico worden opgesteld.

Huidige situatie provinciale weg N980

Voor N980 is een berekening van het plaatsgebonden risico en het groepsrisico als gevolg van een calamiteit met een wegtransport gemaakt. Hiervoor is gebruik gemaakt van het rekenprogramma RBM-II versie 2.3. Deze berekening geeft o.a. inzicht in de PR 10^{-8} contour van de N980. Dit is namelijk het gebied waarin de aanwezige bevolking nog significant bijdraagt aan het berekende risico.

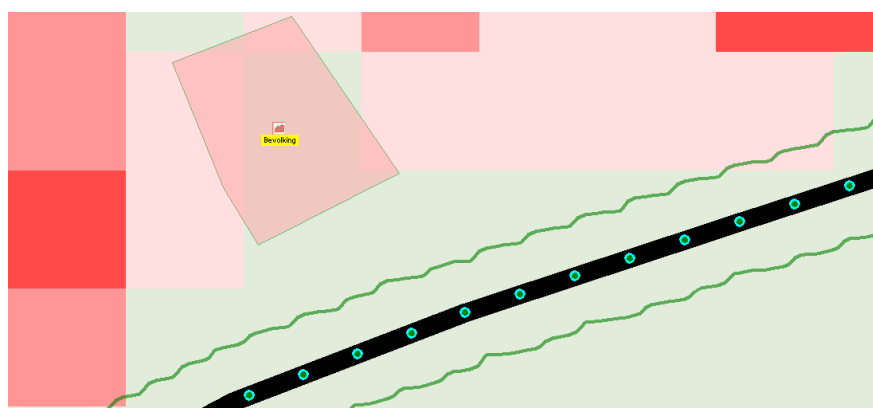
Voor de RBM-II berekening is een wegvlak van circa 1200 meter van de N980 nabij het plangebied gemodelleerd. De huidige bevolking buiten het plangebied is met behulp van BAG populatieservice in RBM II geïmporteerd. De gegevens uit de populator zijn medio augustus 2018 ontvangen.

Voor de frequentie van het aantal transporten is gebruik gemaakt van de referentiewaarden overige provinciale wegen zoals deze zijn opgenomen in de Omgevingsverordening provincie Groningen 2016. Voor de provinciale weg N980 zijn dit onderstaande transporten:

Provinciale weg N980				
LF1	LF2	LT1	LT2	GF3
1.000	2.000	0	0	75

Tabel 3: Referentiewaarden vervoer gevaarlijke stoffen N980

In de Omgevingsverordening provincie Groningen 2016 is voor de N980 aangegeven dat het plaatsgebonden risico 10^{-6} niet aanwezig is. De uitkomst van de berekeningen laten zien dat het plaatsgebonden risico 10^{-8} is gelegen op 22 meter van de N980.

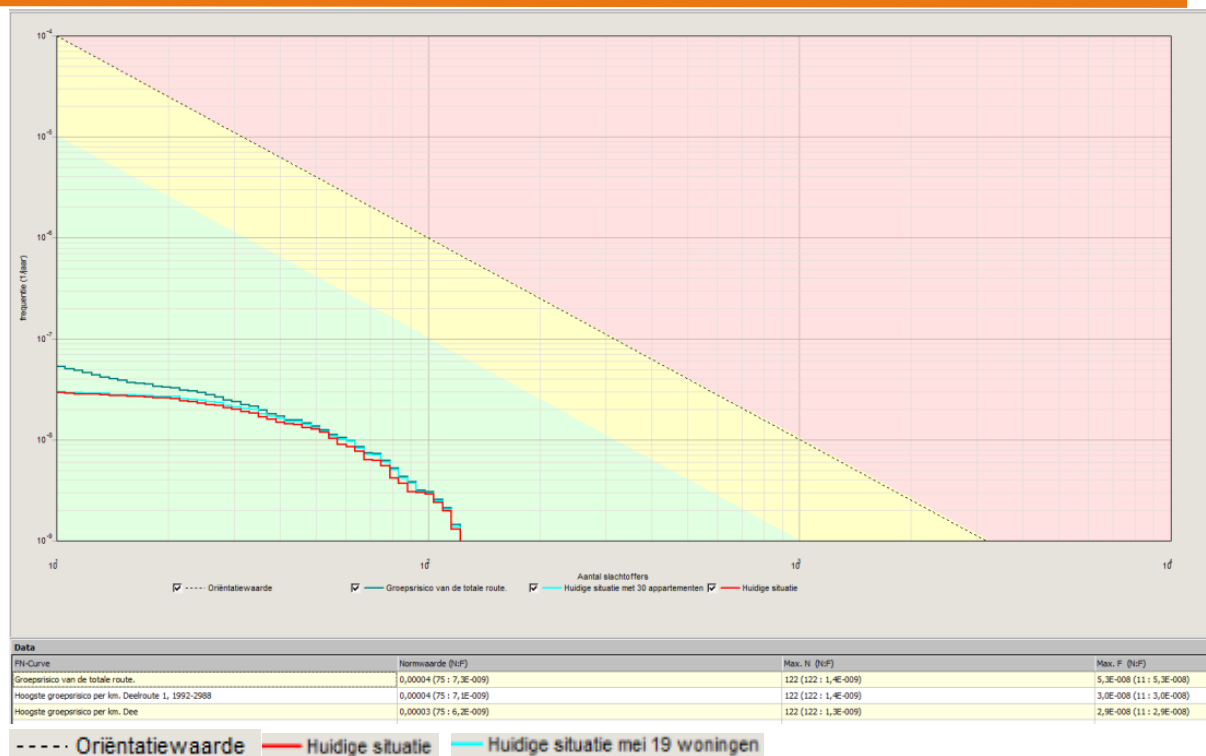

Figuur 6: Overzicht invoer RBMII en inzicht in plaatsgebonden risico 10^{-8} in het groen voor het plangebied

Het berekende groepsrisico ligt voor het plangebied in de huidige situatie onder de oriëntatiewaarde. Zie onderstaande figuur 7.

Toekomstige situatie

Voor deze risicoberekening is de frequentie van het aantal transporten voor de N980, zoals deze zijn ingevoerd in de berekening "Huidige situatie met uitbreiding 19 woningen", gelijk gebleven. Doordat de frequentie van het aantal transporten voor het betreffende traject gelijk zijn gebleven wordt dezelfde PR 10^{-8} contour verkregen. Het bestemmingsplan maakt de bouw van 19 woningen mogelijk, hierdoor is er sprake van een marginale toename van het groepsrisico.

Figuur 7: fN-groepsrisicocurve huidige en nieuwe situatie

4.3 Risicovolle transportleidingen

In en in de nabijheid van het plangebied bevinden zich geen risicovolle transportleidingen met een werkdruk van 40 bar of hoger, van de Gasunie, welke relevant zijn voor externe veiligheid.

5 Verantwoording groepsrisico

5.1 Risicovolle transportroutes

Realisatie van de 19 woningen in het plangebied Westerburcht is gelegen binnen de op kaart 3 aangegeven "veiligheidszone 2: invloedsgebied provinciale wegen" zoals deze is opgenomen in de Omgevingsverordening provincie Groningen 2016. Gelet hierop dient een nadere verantwoording van het groepsrisico te worden uitgevoerd.

In de Omgevingsverordening provincie Groningen 2016 zijn in artikel 2.23.3 situaties beschreven in welke gevallen een nadere verantwoording van het groepsrisico achterwege kan blijven en kan worden volstaan met een beperkte groepsrisico verantwoording.

Dit betreft de volgende situaties:

1. het plangebied geheel is gelegen op een afstand van minimaal 200 meter van de betreffende infrastructuur; of
2. in het vigerende, minder dan 10 jaar geleden vastgestelde, bestemmingsplan reeds een nadere verantwoording van het groepsrisico is opgenomen en het bestemmingsplan voorziet in de toevoeging van:
 - a. maximaal 41 woningen per hectare buiten de PRmax; of

- b. maximaal 3000 m2 bruto vloeroppervlakte kantoorruimte per hectare buiten de PRmax; of
- c. maximaal 3000 m2 bruto vloeroppervlakte winkelruimte per hectare buiten de PRmax; of
- d. maximaal 100 personen per hectare buiten de PRmax in de vorm van objecten of een combinatie van objecten die leiden tot een personen dichtheid van maximaal 100 per hectare.

Het vigerend juridisch planologisch kader is het bestemmingsplan "Kernen Brilt en Zuidhorn" zoals is vastgesteld op 14-11-2011. In dit bestemmingsplan zijn voor het plangebied geen woningen opgenomen. Hierdoor is het groepsrisico van dit plan onvoldoende meegewogen. Gezien het ontbreken van een degelijke verantwoording is voor het realiseren van de 19 woningen te Westerburcht een uitgebreide verantwoording van het groepsrisico opgesteld.

De verantwoordingsplicht van het groepsrisico wordt integraal voor het gehele plan ingevuld.

5.3 Dichtheid personen

Binnen de veiligheidszone 2 (invloedsgebied, 355 meter) van de N980 bevinden zich de bestemmingen wonen, groen, water en verkeer.

Binnen de veiligheidszone 3 (veiligheidszone, 30 meter, rondom wegen in verband met de bescherming van minder zelfredzame personen) bevinden zich geen woningen.

De personendichtheid in de huidige situatie is in dit gebied laag te noemen. Door sloop in 2011 van het verzorgingstehuis "Westerburcht" en de nieuwbouw van 19 woningen zal "per saldo" de bevolkingsdichtheid niet toenemen.

5.4 Omvang groepsrisico

Als gevolg van het vaststellen van het bestemmingsplan Zuidhorn – Westerburcht zal het aantal personen binnen het invloedsgebied van de N980, ten opzichte van het vigerende bestemmingsplan, niet toenemen. Het berekende groepsrisico voor de N980 ligt ruim onder de oriëntatiewaarde. De toename van de hoogte van het groepsrisico is marginaal en daarmee kleiner dan 10%.

5.5 Maatregelen ter beperking van het groepsrisico

Bronmaatregelen zijn gericht op verlaging van het groepsrisico van een calamiteit bij een risicobron. Bronmaatregelen zijn te treffen door een goede ruimtelijke ordening toe te passen bij de keuze waar woningen komen nabij de N980.

5.6 Mogelijkheden voor ontwikkelingen met lager groepsrisico

Met dit plan is een toename van personen nabij de N980 en daardoor een lichte toename van het groepsrisico onvermijdelijk. Gelet hierop zijn er geen mogelijkheden voor ruimtelijke ontwikkelingen met een lager groepsrisico.

5.7 Advies Veiligheidsregio Groningen

In het kader van externe veiligheid heeft Veiligheidsregio Groningen de aspecten bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid voor het plangebied 'Westerburcht' te Zuidhorn beoordeeld. De aspecten bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid zijn relevant voor de ruimtelijke afweging (verantwoording groepsrisico). Daarnaast adviseren wij op basis van Wet veiligheidsregio's art. 2 en 3 de brandweezorg binnen het plangebied.

Op een afstand van 30 meter van het plangebied bevindt zich de Provincialeweg N980 (Fanerweg). Over deze Provincialeweg vindt vervoer met gevaarlijke stoffen plaats. In de provinciale omgevingsverordening van de provincie Groningen zijn regels opgenomen ten aanzien van de veiligheid rond provinciale wegen. De N980 ligt in het invloedsgebied van veiligheidszone 2. Veiligheidszone 2 geeft een toelichting op een bestemmingsplan wat betrekking heeft op een nadere verantwoording van het groepsrisico en biedt inzicht in de manier waarop rekening is gehouden met het advies van de Veiligheidsregio Groningen.

Om u te ondersteunen bij de invulling van de verantwoording van het groepsrisico, heeft Veiligheidsregio Groningen de aspecten bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid beoordeeld. De bevindingen staan hieronder.

Bestrijdbaarheid

Bij bestrijdbaarheid gaat het om de mogelijkheden tot voorbereiding van de bestrijding en beperking van de omvang van een calamiteit. Om de gevolgen zoveel mogelijk te beperken, is het van belang dat de hulpverleningsdiensten niet worden belemmerd in de uitvoering van hun hulpverlenende taken. Om de bestrijdbaarheid goed te kunnen beoordelen, is gekeken naar:

- bereikbaarheid van het plangebied en de risicobronnen;
- bluswatervoorzieningen binnen het plangebied en nabij de risicobronnen.

Bereikbaarheid

Het plangebied en de risicobron zijn beoordeeld op de bereikbaarheid voor de hulpdiensten. Om te bepalen of de hulpdiensten tijdens calamiteit voldoende snel kunnen optreden, is de opkomsttijd beoordeeld. Om te bepalen of het plangebied en de risicobron bovenwinds (met de windrichting mee) kunnen worden benaderd, is de tweezijdige bereikbaarheid beoordeeld. Hieruit blijkt het volgende:

- het plangebied en de omgeving zijn voldoende snel en in voldoende mate tweezijdig bereikbaar zodat de brandweer eventuele optredende effecten kan bestrijden.
- een calamiteit met gevaarlijke stoffen op de N980 (risicobron) zelf kan langere opkomsttijden op de locatie tot gevolg hebben. Het plangebied blijft in een dergelijk geval altijd eenzijdig bereikbaar.

Bluswatervoorzieningen

Het plangebied en de risicobron zijn beoordeeld op de aanwezigheid en de beschikbaarheid van bluswatervoorzieningen. Om te bepalen of de brandweer snel kan beschikken over voldoende bluswater, is de beschikbaarheid van zowel primaire (brandkranen) als secundaire (open water) bluswatervoorzieningen beoordeeld. Hieruit blijkt het volgende:

- in het plangebied zelf zijn geen bluswatervoorzieningen aanwezig;
- op circa 100 meter van het plangebied zijn drie primaire bluswatervoorzieningen in de vorm van ondergrondse brandkranen aanwezig. Deze primaire bluswatervoorzieningen hebben een diameter van circa 100mm en leveren daarmee 60m³ per uur;
- op circa 600 meter afstand van het plangebied is open water aanwezig (Hoendiep) dat eventueel kan dienen als secundaire bluswatervoorziening voor het bestrijden van grote incidenten;
- langs de N980 zijn geen bluswatervoorzieningen aanwezig. Voor het bestrijden van grote incidenten is daarom ondersteuning vanuit de regio (groot watertransport) benodigd.

- Hiervoor geldt een opkomsttijd van minimaal een half uur. Dit kan leiden tot vertraging bij de bestrijding van een calamiteit met gevaarlijke stoffen.

Veiligheidsregio Groningen adviseert om het plangebied te voorzien van adequate bluswatervoorzieningen. In deze samenhang wijst Veiligheidsregio Groningen ook op artikel 6.30 van het Bouwbesluit 2012. Dit artikel stelt een toereikende bluswatervoorziening voor een bouwwerk verplicht. De handleiding Bereikbaarheid en bluswatervoorziening regio Groningen B&B¹ geldt hierbij als uitgangspunt.

Zelfredzaamheid

Bij zelfredzaamheid gaat het om de mogelijkheden voor personen in het invloedsgebied van een risicobron, om zichzelf in veiligheid te brengen. Belangrijk aspect hierbij is, dat zij zichzelf kunnen onttrekken aan een dreigend gevaar zonder daadwerkelijke hulp van de hulpverleningsdiensten, bijvoorbeeld door te vluchten of te schuilen. Het is noodzakelijk dat mensen zich bewust zijn van de risico's en handelingsperspectieven. De mate van zelfredzaamheid in het rampgebied is bepalend voor de omvang van de hulpverlening tijdens een ramp of een zwaar ongeval. Om de zelfredzaamheid van de aanwezige personen te beoordelen, is gekeken naar de volgende aspecten:

- zelfredzaam vermogen;
- mogelijkheden tot vluchten of schuilen
- alarmeringsmogelijkheden.

Zelfredzaam vermogen

Volgens de voorgenomen ontwikkelingen worden geen objecten gerealiseerd waarbij sprake is van langdurig verblijf van groepen verminderd zelfredzame personen in het invloedsgebied van de risicobronnen. De toekomstige gebruikers van het plangebied vormen een gemiddelde bevolkingsgroep uit de samenleving, die over het algemeen als zelfredzaam wordt beschouwd.

Mogelijkheden tot vluchten of schuilen

- Het plangebied geeft voldoende mogelijkheden om van een risicobron af te vluchten.

Alarmeringsmogelijkheden

- het plangebied ligt binnen het sirenebereik van het bestaande Waarschuwing en Alarmering Systeem (WAS-palen 23-672 en 23-666). Het ministerie van Justitie en Veiligheid heeft bekendgemaakt, vanaf 2017 in fases met de WAS-sirenes te willen stoppen;
- eind 2012 is NL-Alert geïntroduceerd. Met NL-Alert kan de overheid mensen in een rampgebied en in de directe omgeving van een (dreigende) noodsituatie met een tekstbericht informeren via de eigen mobiele telefoon. Daarnaast wordt in de toekomst bij grote rampen alarm geslagen via onder meer calamiteitenzenders, geluidswagens en sociale media. Hierdoor is een snelle alarmering in het hele plangebied mogelijk.

Advies alarmeringsmogelijkheden

Veiligheidsregio Groningen adviseert om de bevolking bij een ramp niet alleen via het bestaande WAS netwerk te alarmeren maar ook op een andere wijze (NL-Alert, social media, televisie, radio, geluidswagen, enz.).

¹ Handleiding 'Bereikbaarheid en bluswatervoorziening regio Groningen', Veiligheidsregio Groningen, juli 2013.

6 Conclusies

De Omgevingsdienst Groningen heeft een externe veiligheidsonderzoek uitgevoerd ten behoeve van het bestemmingsplan Zuidhorn – Westerburcht waarmee de bouw van 19 woningen mogelijk wordt gemaakt. Hiervoor is het plaatsgebonden risico en het groepsrisico van de provinciale weg N980 beoordeelt. De belangrijkste constatering en te nemen maatregelen voor de verantwoording van het groepsrisico kunnen als volgt worden samengevat.

- Binnen en nabij het plangebied zijn geen risicovolle inrichtingen en geen risicovolle transportleidingen gelegen waarvan het plaatsgebonden risicocontour of invloedsgebied is gelegen over het plangebied. Hiermee wordt voldaan aan de grens- en richtwaarde voor het plaatsgebonden risico;
- De veiligheidszone 1 provinciale wegen (PRmax) van de N980 ligt niet buiten de weg. Hierdoor is dit aspect niet relevant;
- De veiligheidszone 3 transport (30 meter) van de N980 reikt tot in het plangebied en is gelegen in de bestemmingen groen, water en verkeer. In deze bestemmingen worden geen objecten voor verminderd zelfredzame personen opgericht en hierdoor is dit aspect niet relevant;
- Voor het vervoer van gevaarlijke stoffen over de N980 geldt een veiligheidszone 2 invloedsgebied provinciale wegen van 355 meter. Het plangebied ligt volledig binnen het invloedsgebied van de veiligheidszone 2;
- De N980 grenst aan het plangebied en ligt hiermee binnen 200 meter van het plangebied. Gelet hierop is een verantwoording van het groepsrisico opgesteld.

Groepsrisico

- Binnen en nabij het plangebied zijn geen risicovolle inrichtingen en geen risicovolle transportleidingen gelegen waarvan het groepsrisico zal toenemen als gevolg van de nieuw te bouwen woningen;
- Het berekende groepsrisico voor de N980 is in de bestaande- en nieuwe situatie nagenoeg gelijk en is gelegen onder de oriënterende waarde;
- De toename van het groepsrisico is marginaal en daarmee kleiner dan 10%.

Advies Veiligheidsregio Groningen

Conclusie

Ter plaatse van het plangebied 'Westerburcht' is sprake van externe veiligheidsrisico's door het vervoer van gevaarlijke stoffen over de provinciale weg N980 (Fanerweg). Het plangebied ligt binnen het invloedsgebied van deze risicobron. Hierdoor is een verantwoording van het groepsrisico noodzakelijk.

De Veiligheidsregio adviseert om de volgende maatregelen te treffen.

- Het plangebied te voorzien met een adequate primaire bluswatervoorziening. Het Cluster Westerkwartier helpt u graag bij een nadere uitwerking hiervan;
- om de bevolking bij een ramp niet alleen via het bestaande WAS maar ook op een andere wijze te alarmeren (radio, NL-Alert, televisie, geluidswagen, enz.).

Ongeacht de inzet van de gemeente Zuidhorn en de hulpverleningsdiensten om de situatie zo veilig mogelijk te maken zal er altijd sprake zijn van een restrisico. Immers, de kans op een ongeval, hoe klein dan ook, blijft altijd aanwezig. Door, voor onderhavig plan, invulling te geven aan het advies van de Veiligheidsregio Groningen wordt getracht het restrisico zo klein mogelijk te maken.

Alles overwegende wordt geconcludeerd dat vanuit oogpunt van externe veiligheid het verantwoord is om het bestemmingsplan Zuidhorn – Westerburcht voor de bouw van 19 woningen vast te stellen. Het restrisico is in dit kader aanvaardbaar.